

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 14	Antal sidor 5
Dokumentägare Ann-Mari Gustavsson Hygiensjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam Bitr. smittskyddsläkare / öl. vårdhygien	Giltig fr.o.m. 2020-11-24	Giltig t.o.m. 2022-11-24

Covid-19 - Smittspårning

Gäller för: Hälso- och sjukvård inklusive tandvård i Region Värmland
Kommunal vård och omsorg inklusive personliga assistenter

Inledning

Covid-19 är en samhällsfarlig, anmälnings- och smittspårningspliktig sjukdom enligt smittskyddslagen. Varje patient med bekräftad covid-19 **ska smittspåras utan dröjsmål**. Personen är enligt smittskyddslagen skyldig att medverka i smittspårning.

Smittspårning syftar till att begränsa smittspridning. Detta görs genom att identifiera och informera kontakter som varit exponerade för smitta, så att de kan vara extra uppmärksamma på symtom och undvika att föra smitta vidare till andra.

Enligt smittskyddslagen är det behandlande läkare som ansvarar för att ge diagnos, förhållningsregler, göra klinisk smittskyddsanmälan samt ansvarar för att smittspårning utförs. Med behandlande läkare avses den läkare som ställt diagnosen genom att stå som ansvarig på provtagningsremissen. Om denna läkare inte är i tjänst när provsvaret anländer, är den läkare som är utsedd av verksamhetschef i den aktuella verksamheten skyldig att hantera provsvaret.

En särskild enhet för smittspårning har upprättats i Region Värmland – Central provtagningsadministration och smittspårning – detta för att få en sammanhållen och likvärdig smittspårning av hushålls- och närkontakter. Där utförs huvuddelen av smittspårningarna.

Central provtagningsadministration och smittspårning utför smittspårning av

- person provtagen i **öppenvård** (innefattar även patient med hemtjänst i ordinärt boende). Behandlande läkare skickar remiss till *Central provtagningsadministration och smittspårning*, se *INS-20681 Covid-19 – Remiss smittspårning hushålls- och närkontakter*. Därmed överlämnas ansvaret för smittspårning inklusive klinisk smittskyddsanmälan.
- person provtagen via **Egenprovtagning** för Covid-19 Värmland (e-tjänst 1177.se).
- person provtagen via **Personalprovtagning** för Covid-19 Värmland (e-tjänst 1177.se), se *RUT-20219 Provtagning för covid-19 av vård- och omsorgspersonal inklusive principer för återgång till arbete*.

Smittspårning av patient i slutenvård samt inom särskilt boende/LSS-boende/korttidsboende

Smittspårning utförs på respektive enhet och omfattar både hushålls- och närkontakter i hemmet och på vårdenheten. Behandlande läkare är ansvarig men kan överlämna till berörd chef som i sin tur kan utse person på enheten som genomför smittspårningen av patient:

- I **slutenvården** utförs smittspårning på den enhet där patienten vårdas. Behandlande läkare *inom slutenvård* kan, efter utförd smittspårning av patient, välja att överlämna den del som omfattar information och förhållningsregler till hushållskontakterna till Central provtagningsadministration och smittspårning. Se *RUT-21278 Covid-19 - Överlämning av del av smittspårning från slutenvård till central smittspårning*.
- Inom **kommunal vård och omsorg** utförs smittspårning på respektive boende.

Smittspårning av index samt smittspårning av hushålls- och närkontakter

Smittspårning: Ska göras från 24 timmar innan symtomdebut.

Hushållskontakt: Person som den smittade (index) har delat boende med någon gång under smittsam fas. Som hushållskontakt till en person med bekräftad covid-19 betraktas man som ett misstänkt fall av sjukdomen. Det innebär att förhållningsregler måste följas.

Närkontakt: Person som index har haft kontakt med inomhus inom två (2) meter under längre tid än 15 minuter under smittsam fas.

Smittsam fas: Tiden från 24 timmar från första symtom till minst två (2) dygns feberfrihet och allmän förbättring samt minst sju (7) dagar sedan symtomdebut.

Inkubationstid: 2-14 dagar. De flesta insjuknar inom fem (5) dagar efter att man smittats.

Smittspårning ska utföras enligt formulär: FOR-20655 Covid-19 – Smittspårningssamtal, information, förhållningsregler samt förteckning över hushålls- och närkontakter

Identifiera vilka hushålls- och närkontakter som kan ha utsatts för smitta av index från 24 timmar innan symtomdebut. Index och varje uppgiven hushållskontakt ska kontaktas av den som smittspårar för att få information och förhållningsregler enligt smittskyddslagen. Närkontakter ska i första hand informeras av index att de kan ha utsatts för smitta. Om index inte kan/vill informera närkontakterna ska detta göras av smittspårare.

I formuläret finns

- information och förhållningsregler till **index** utifrån smittskyddsblad
- frågeformulär till **index**
- information och förhållningsregler till **hushållskontakter** utifrån smittskyddsblad
- förteckning över **hushållskontakter**
- förteckning över **närkontakter**.

I formuläret finns också en lista över information och förhållningsregler som ska skickas till index, hushållskontakter och närkontakter.

Formuläret för smittspårningssamtalet samt förteckning av hushålls- och närkontakter skickas till Smittskydd Värmland via internpost efter genomfört smittspårningssamtal.

Dokumentation (i journalmall *Smittspårning covid-19* alternativt löpande text i anteckning)

Dokumentation i index journal:

- Att smittspårning är genomförd och av vem.
- Att index fått förhållningsregler enligt smittskyddsblad: *Covid-19, patientinformation och förhållningsregler (anteckna smittskyddsbladets utgivningsdatum, som är angivet högst på smittskyddsbladet).*
- Vem som ansvarar för att ge information till närkontakter; patienten själv, närstående till patienten, behandlande läkare eller smittspårare.

Obs! Ingen information om kontakternas identitet får finnas i index journal.

Klinisk smittskyddsanmälan för index görs i Sminet.

När smittspårning är remitterad till *Central provtagningsadministration och smittspårning* ansvarar enhetens smittspårare även för att klinisk anmälan görs.

Dokumentation i hushållskontakts journal:

- Att hushållskontakt fått förhållningsregler enligt smittskyddsblad: *Covid-19, information och förhållningsregler till hushållskontakter (anteckna smittskyddsbladets utgivningsdatum, som är angivet högst på smittskyddsbladet).*
- Riktlinjer som ges till barn och ungdomar enligt smittskyddsblad för hushållskontakter ska inte dokumenteras i barnets/ungdomens journal. Se vidare Smittspårningssamtal för mer information.

Obs! Ingen information om kontakternas identitet får finnas i hushållskontaktens journal.

Närkontakter

Närkontakter behöver inte journalföras. Ska endast anges på lista: *Förteckning över närkontakter*.

Klinisk smittskyddsanmälan för index görs i Sminet.

När smittspårning är remitterad till *Central provtagningsadministration och smittspårning* ansvarar enhetens smittspårare även för att klinisk anmälan görs.

Kontakter med symptom

Om smittspåraren i samtalet med index får uppgift om att någon hushållskontakt har symptom och behöver provtas, hänvisa till provtagning enligt följande:

- I första hand beställs provtagning via e-tjänsterna på 1177.se.
- För vård- och omsorgspersonal gäller beställning via Personalprovtagning, se *rutin RUT-20219 Provtagning av covid-19 av vård- och omsorgspersonal inklusive principer för återgång till arbete*.

Åtgärder vid exponerad patient och exponerad personal inom vård och omsorg

Behandlande läkare är ansvarig för smittspårning men kan överlämna till berörd chef som i sin tur kan utse person på enheten som genomför smittspårningen. Smittspåra på de enheter där smittad patient eller smittad personal kan ha exponerat patienter och/eller personal, se bild 1 och 2. Vistelse i väntrum ingår inte i smittspårning.

Enheter där smittspårning kan bli aktuell:

- vårdavdelning
- kommunal vård och omsorg inklusive hemtjänst/daglig verksamhet/LSS/personliga assistenter (patient i hemmet med hemtjänst bör uppmanas att meddela hemtjänstpersonal vid besök)
- öppenvårdsmottagning
- tandvård
- diagnostik.

1. **Dokumentera** samtliga exponerade patienter respektive exponerad personal på listor. Spara listorna på ett säkert ställe på enheten. Lista för smittspårning av patient och personal finns på [Smittskydd Värmlands webbsida/Covid-19](#) under rubriken Smittspårning.
2. **Notera** i exponerad patients journal när och var exponering kan ha skett och under vilken period ökad uppmärksamhet ska gälla.
3. **Informera** exponerad patient/exponerad personal. Lämna informationsblad: *Information till dig som kan ha varit utsatt för smitta från person med covid-19*, se [Smittskydd Värmlands webbsida/Covid-19](#) under rubriken Smittspårning.
Om index är personal ska ansvarig chef informera **all personal på enheten** att smittsam person arbetat.
4. **Provtagning** se bild 1 och 2.
När prov tas vid smittspårning för covid-19 är det **SARS-CoV-2 PCR** som ska ordinerars eftersom det påvisar aktuell infektion. Om personen tidigare testats positivt för SARS-CoV-2 eller positiv serologi behöver prov inte tas om inom sex (6) månader.

Bild 1: Exponerad patient inom vård- och omsorg

Smittspårning ska utföras från och med 24 timmar före symtomdebut.

Patient exponerad av annan patient Följande innebär exposition för covid-19: <ul style="list-style-type: none"> • delat vårdrum eller hygienutrymme • vistats i samma gemensamhetsutrymme • deltagit i gemensam daglig verksamhet. Vistelse i väntrum ingår inte i smittspårning.	Patient exponerad av personal Följande innebär exposition för covid-19: <ul style="list-style-type: none"> • patientkontakt inom två (2) meter utan att visir använts • gällande rutiner har inte följts, till exempel bristande följsamhet till basala hygienrutiner.
Exponerad patient med symtom slutenvård/kommunal vård – åtgärder: <ul style="list-style-type: none"> • Provtas snarast för covid-19 (SARS-CoV-2 PCR)<ul style="list-style-type: none"> - Om personen tidigare testats positivt för SARS-CoV-2 eller positiv serologi behöver prov inte tas om inom sex (6) månader. • Ta om prov om kvarstående misstanke om covid-19 trots negativt provsvar. • Isoleras i väntan på provsvar. Vid negativt provsvar; isoleras 10 dagar efter senaste exponering.<ul style="list-style-type: none"> - Observera att inkubationstiden kan vara upp till 14 dagar. De flesta insjuknar dock dag 2–5. Var uppmärksam på symtom inom 14 dagar efter senaste exposition, även lindriga symtom! • Hanteras enligt rutin:<ul style="list-style-type: none"> - RUT-19272 Covid-19 – misstänkt eller bekräftat fall i slutenvård - RUT-20251 Covid-19 – Särskilt boende/korttidsboende/ordinärt boende	
Exponerad patient utan symtom slutenvård/kommunal vård – åtgärder: <ul style="list-style-type: none"> • Provtas snarast för covid-19 (SARS-CoV-2 PCR)<ul style="list-style-type: none"> - Om personen tidigare testats positivt för SARS-CoV-2 eller positiv serologi behöver prov inte tas om inom sex (6) månader. • Vid negativt prov tas provet om efter 3 dygn • Isoleras om möjligt 10 dagar efter senaste exponering<ul style="list-style-type: none"> - Observera att inkubationstiden kan vara upp till 14 dagar. De flesta insjuknar dock dag 2–5. Var uppmärksam på symtom inom 14 dagar efter senaste exposition, även lindriga symtom! • Om patienter på flersal är exponerade kan dessa fortsätta samvårdas med varandra. Eventuella tomma platser på salen spärras • Vid positivt provsvar - hanteras enligt rutin:<ul style="list-style-type: none"> - RUT-19272 Covid-19 – misstänkt eller bekräftat fall i slutenvård - RUT-20251 Covid-19 – Särskilt boende/korttidsboende/ordinärt boende	
Exponerad patient inom öppenvård/tandvård – åtgärder: <ul style="list-style-type: none"> • Informera om exponering för covid-19. Lämna informationsbladet Information till dig som kan ha varit utsatt för smitta från person med covid-19 till patienten. Där finns information om hur patienten ska agera vid symtom. Finns på Smittskydd Värmlands webbsida under rubriken Smittspårning.	

Bild 2: Exponerad **personal** inom vård- och omsorg

Smittspårning ska utföras från och med 24 timmar före symtomdebut.

Provtagning av asymtomatisk personal i smittspårningssyfte endast i samråd med Smittskydd Värmland.

Personal exponerad av patient Följande innebär exposition för covid-19: <ul style="list-style-type: none"> • Patientkontakt inom två (2) meter utan att använda visir. • Gällande rutiner har inte följts (till exempel bristande följsamhet till basala hygienrutiner, felaktig hantering av visir/skyddsglasögon, munskydd/andningsskydd).	Personal exponerad av personal Följande innebär exposition för covid-19: <ul style="list-style-type: none"> • Kontakt inom två (2) meter och > 15 minuter i gemensamma personalutrymmen, till exempel omklädningsrum, expeditioner, personalrum.
Exponerad personal med symtom <ul style="list-style-type: none"> • Ska stanna hemma och provtas enligt rutin;<ul style="list-style-type: none"> - RUT-20219 Provtagning för covid-19 av vård- och omsorgspersonal inklusive principer för återgång i arbete. - Om personen tidigare testats positivt för SARS-CoV-2 eller positiv serologi behöver prov inte tas om inom sex (6) månader. • Händelse där personal (inkl. studenter) exponerats för covid-19 enligt ovan ska rapporteras till närmaste chef. För anmälan och handläggning se respektive verksamhets rutin för avvikelshantering.	
Exponerad personal utan symtom <ul style="list-style-type: none"> • Kan arbeta som vanligt. • Om prov tagits i samråd med Smittskydd Värmland kan personal fortsätta arbeta i väntan på provsvar. • Ska vara uppmärksam på symtom inom 14 dagar efter senaste exposition. Gäller även lindriga symtom, se Covid-19 - checklista personal under rubriken Informationsmaterial på Smittskydd Värmlands webbsida om covid-19. <p>Obs! Om symtom uppstår under ett arbetspass ska personalen omedelbart gå hem.</p>	

Dokumentet är utarbetat av: Ann-Mari Gustavsson, Anna Skogstam, Smittskydd Värmland